

водний баланс і гідрологічний режим агроландшафтів. Створення великих відгодівельних комплексів нерідко супроводжується забрудненням ґрунтів і вод екскрементами тварин, нагромадженням гною.

Отже, сучасне сільське господарство створює для жителів сіл цілу низку гострих екологічних проблем. Їх успішне розв'язання можливе тільки на основі раціонального природокористування, здійснення комплексної системи заходів з охорони природи і підвищення продуктивності землеробства і тваринництва, а також хімізацію, що інтенсивно розвивається в сільському господарстві, можна оцінювати з двох позицій – як економічно вигідну і як екологічно небезпечну для навколишнього середовища, і для самої людини.

Список використаних джерел

1. Канаш О.П. Ґрунтово-екологічні чинники раціонального використання земель України / О.П.Канаш // Проблеми земельної реформи в Україні. - К.: РВПС України, 1994. - 190 с.
2. Карплюк Р. Екологічні аспекти оптимізації землекористування / Р. Карплюк // Землеустрій і кадастр. - 2007. - С. 4-6.

Мельник М.

*магістрантка II курсу спеціальності 101 Екологія
Науковий керівник- доц.Чеболда І.Ю.*

ЕКОЛОГІЧНА ТА ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПАНАСІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ЗБОРІВСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Державний земельний кадастр займає особливе місце в кадастрі природних ресурсів. Це пов'язано з особливостями землі як об'єкта земельного кадастру і її значенням як одного з найважливіших компонентів навколишнього природного середовища. **Земля** – різноманітність природних ресурсів, складний елемент біосфери. В її надрах наявні великі поклади корисних копалин, органічно пов'язані з землею водні і лісові ресурси, без яких життя неможливе.

Земля, як об'єкт земельного кадастру, – першооснова будь-якої діяльності. Так, в обробній промисловості і транспорті земля є територіальною основою, на якій здійснюється процес виробництва.

У добувній промисловості вона виступає не тільки територіальним базисом, але й предметом праці, у процесі якої здійснюється видобування корисних копалин. [1, с.99]

Загострення екологічних проблем в Україні зумовлене дією цілої низки чинників як соціально-економічного, техніко-технологічного, організаційного та іншого характеру. Головними з них є екологічно невиважане екстенсивне і незбалансоване використання природних ресурсів, особливо земельних. На сьогоднішній день, в міру розвитку ринкових відносин зростає значення екологічної та економічної оцінки земель як ресурсного потенціалу і просторової бази існування людини, а також оцінки ринкової вартості земельних ділянок [3, с.309].

Мета і завдання дослідження – аналіз теоретичних та методологічних засад формування даних державного земельного кадастру як інформаційної основи еколого-економічної оцінки використання земель. Об'єкт дослідження є - земельно-кадастрова інформація про земельні ресурси Панасівської сільської ради Зборівського району. Предмет дослідження – теоретичні, методологічні і прикладні аспекти здійснення еколого-економічної оцінки використання земель на основі земельно-кадастрової інформації, а також її регіональні аспекти.

До складу земельних угідь Панасівської сільської ради входять землі в межах адміністративно – територіальної одиниці в цілому та землі що входять безпосередньо в межі населеного пункту, з яких під сільськогосподарськими угіддями знаходиться 178,4 га. Забудовані землі, болота, ліси та відкриті землі без рослинного покриву займають 28,6 га, з них забудовані землі становлять 17,5 га, ліси – 1 га, відкриті землі без рослинного покриву – 6 га, болота – 4 га.

Якщо проаналізувати дані площ земель, то ми можемо бачити, що площа, яка закріплена за сільською радою становить 2168 га. З них сільськогосподарських угідь – 1741 га, під водою – 3,6 га, заболочені землі – 10,6 га, під шляхами і прогонами – 44,2 га, під виробничими будівлями і дворами – 16,9 га, чагарники – 23 га та забудовані землі – 51 га. Облік якості земельних угідь в межах видів земель проводиться за механічним складом ґрунту, ступенем зволоженості, солонцюватості, еродованості, рельєфом місцевості, запасом ґрунту, забезпеченістю ґрунтів фосфором, калієм та іншими поживними елементами.

Проаналізувавши бонітування ґрунтів Панасівської сільської ради можна побачити, що однакові групи ґрунтів при бонітуванні повинні одержати однакові показники бонітету. Найвищий бал бонітету – 51 мають ґрунти шифр яких 41д (чорноземи опідзолені і слабо

реградовані та темно-сірі сильно реградовані середньо суглинкові ґрунти) на сіножатях та пасовищах. А найнижчий бал бонітету – 9 мають ґрунти38д (ясно-сірі та сірі опідзолені середньо змиті середньо суглинкові ґрунти) на ріллі, сіножатях та пасовищах. Чим вищий бал бонітету ґрунтів, тим він якісніший і родючіший.

Закон України «Про оцінку земель» визначає, що грошова оцінка земельних ділянок залежно від призначення та порядку проведення поділяється на два типи: нормативну та експертну.

Нормативну грошову оцінку земельних ділянок здійснюють для визначення розміру земельного податку, державного мита при міні, спадкуванні та даруванні земельних ділянок, орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва, вартості земельних ділянок площею понад 50 гектарів для розміщення відкритих спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд, а також при розробці показників та механізмів економічного стимулювання раціонального використання та охорони земель.

Експертна грошова оцінка земельних ділянок та прав на них проводиться з метою визначення вартості об'єкта оцінки. Цей вид грошової оцінки використовується при здійсненні цивільно-правових угод щодо земельних ділянок та прав на них. [2, с. 102]

При визначенні грошової оцінки земель Панасівської сільської ради взято дані із «Технічного звіту по уточненій грошовій оцінці земель сільськогосподарського призначення КСП «Медобори» Зборівського району Тернопільської області» (1997 рік), що підтверджено довідкою Управління Держкомзему у Зборівському районі.

Визначивши грошову оцінку угідь, можна зробити висновок, що найціннішими є чорноземи опідзолені і слабо реградовані та темно-сірі сильно реградовані середньо суглинкові ґрунти тому що, вони мають найвищий бал бонітету і через це мають найбільшу ціну, яка дорівнює 26879,43 грн за 1 га.

Найменше коштують ясно-сірі та сірі опідзолені середньо змиті середньо суглинкові ґрунти на пасовищах, тому що бал бонітету там становить 9, тобто є найменшим з усіх ґрунтів Панасівської сільської ради і дорівнює 1881,00 грн за 1 га. Тому, еколого–економічна оцінка використання земель є дуже важливою. Через те, що у сучасних умовах необхідність її проведення обумовлюється, в першу чергу, суттєвим антропогенним навантаженням на довкілля, що зумовлює якісні зміни у взаємовідношеннях між людиною та природою.

Виходячи з вище сказаного, можна намітити наступні шляхи оптимізації землекористування та збереження земельних ресурсів

регіону: збереження ґрунтів та їх корисних властивостей, максимальне запобігання втрат продуктивних земель; своєчасне попередження і усунення деградації, забруднення, засмічення земель відходами виробництва і споживання, порушення та знищення ґрунтів, їх рослинного покриву; недопущення промислової, сільськогосподарської і іншої діяльності, що погіршує природне функціонування та родючість ґрунтів; запобігання і усунення негативного впливу деградованих, забруднених і порушених земель на здоров'я і добробут населення, навколишнє середовище, природні ресурси, економічний і соціальний розвиток; пріоритет інтересів охорони земель над економічними інтересами.

Список використаних джерел

1. Ступень М.Г., Гулько Р.Й., Микула О.Я. та ін.. Теоретичні основи державного земельного кадастру. – Львів, 2006. – 99 с.
2. Гнаткович Д. І. Науково-методичні положення оцінки земель України у світових цінах. – Львів, 1995. – 102 с.
3. Добряк Д.О., Канаш О.П., Розумний І. А. Класифікація та екологічне використання сільськогосподарських земель. - К, 2001. – 309 с.

Піліпінець А.

*магістрант II курсу спеціальності 101 Екологія
Науковий керівник - доц. Стецько Н.П.*

ОСОБЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОЇ, ЕСТЕТИЧНОЇ ФІТОМЕЛІОРАЦІЇ В МІСТІ ТЕРНОПІ

Сучасна фітомеліоративна діяльність поширилася в багатьох напрямках господарської діяльності, формуючи за своїми основними функціями (продукційними та середовищевірними), лісо- та сільськогосподарську, інженерно-захисну, санітарно-гігієнічну, рекреаційну, естетичну та архітектурно-планувальну фітомеліорації.

Фітомеліорація (грец. φυτόν – рослина та лат. melioratio – покращення) – порівняно новий науково-технічний напрям в екології, означає розробку комплексних заходів із використання рослинних систем для покращення просторово-естетичних характеристик навколишнього середовища.

Реймерс М.Ф. дає таке визначення фітомеліорації: «...комплекс заходів, спрямованих на поліпшення природного середовища за допомогою культивування або підтримки природних рослинних